

ЗВІТ

**за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання,
розташованого в с. Нересниця, вул. Грушевського, буд. 80 Б**

10 вересня 2025 року

с. Нересниця

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) у місці тимчасового проживання (далі - МТП).

Склад моніторингової групи:

Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Закарпатській області – Крючков Андрій Миколайович;

Фахівець із зв'язків з громадськістю при Представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Закарпатській області – Химинець Мар'яна Василівна.

Моніторинговий візит проводився у присутності:
мешканців МТП.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, розташування, керівництво установи, інша інформація:

МТП, що розташований за адресою: Закарпатська область, Тячівський район, с. Нересниця, вул. Грушевського, буд. 80 Б.

Форма власності – комунальна.

Керівник – Бедевельська Марія Миколаївна.

МТП внесено до переліку місць тимчасового проживання Закарпатської області затвердженого розпорядженням начальника військової адміністрації 06.11.2023 року за № 973.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.

Розташування

Місце тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб розташоване на 2-му поверсі в двоповерховій будівлі в селі Нересниця, неподалік від центру населеного пункту.

У пішій доступності знаходиться зупинка громадського транспорту, що забезпечує сполучення з іншими населеними пунктами громади та району. Поблизу розташовані аптеки та продуктовий магазин, що дозволяє мешканцям оперативно забезпечувати базові потреби.

Наповненість

Загальна можлива наповненість МТП становить 37 ліжко-місць для тимчасового проживання. На момент моніторингового візиту у закладі проживали

30 внутрішньо переміщених осіб, серед яких: 9 чоловіків (5 осіб з інвалідністю), 17 жінок (3 особи з інвалідністю) та 4 дитини (3 особи з інвалідністю).

Усі мешканці МТП є вихованцями Покровського центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю «Милосердя». МТП складається з окремих кімнат, кухні та санвузлів. Мешканці є вихідцями з Донецької області.

Укриття на території МТП відсутнє, що створює потенційні ризики для безпеки у разі надзвичайних ситуацій.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Між адміністрацією МТП та ВПО укладені договори на проживання. Наявні відповідні правила проживання.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Опалення у МТП твердопаливне. Подача холодної води – централізована, гаряча вода підігрівається бойлером.

Питна вода у МТП забезпечується централізованим водопостачанням, а додатково мешканці використовують бутильовану воду.

Електропостачання централізоване, перебої відсутні, однак альтернативні джерела живлення не передбачені.

Харчування

Їжу ВПО готують самостійно. Кухні оснащені умивальниками, столами, побутовою технікою (плитою, холодильником, чайником та мікрохвильовою піччю).

Санітарія та гігієна

У МТП, де проживають внутрішньо переміщені особи, облаштовано **6 санвузлів, 4 душові кабінки** та встановлено пральні машини, що забезпечує базові санітарно-гігієнічні потреби мешканців.

Протипожежна безпека

У МТП наявні вогнегасники, план евакуації, аптечка.

Безбар'єрність

Будівля, у якій розміщено МТП, обладнана ліфтом та поручнями для забезпечення доступності маломобільних груп населення. Водночас зафіксовано, що сходи є дуже слизькими, що створює ризик травмування мешканців та потребує невідкладного усунення недоліків.

Умови в кімнатах

Розміщення у кімнатах МТП здійснюється з розрахунку від трьох осіб. Поселення організоване за сімейним принципом. У кімнатах наявні ліжка та меблі для зберігання особистих речей.

Дозвілля

МТП розташоване в с. Нересниця, що забезпечує можливість пішого доступу до наявних в селі закладів соціальної та культурної сфери.

В МТП наявні приміщення загального користування, облаштовані з урахуванням потреб мешканців МТП (зокрема, для проведення зборів, організації дозвілля та навчання дітей).

Доступ до інформації та послуг

У МТП відсутній інформаційний стенд та не забезпечується доступ до інформації та послуг.

Надання соціальних послуг

Під час моніторингового візиту встановлено, що у місці тимчасового проживання перебувають 4 дитини, яким не надано статусу «дитини, постраждалої внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів» та не забезпечується доступ до необхідних соціальних послуг.

Відповідно до розділу I статті 1 пункту 15 Закону України «Про соціальні послуги», однією з обставин, що можуть зумовити складні життєві обставини, є вимушене внутрішнє переміщення. Незважаючи на це сім'ї не отримують належної підтримки.

Крім того, у приміщенні МТП розміщені тренажери для здійснення реабілітаційних послуг, однак значна їх частина перебуває у несправному стані, що обмежує можливості мешканців у проходженні якісної фізичної реабілітації.

Освіта

Вихованці Покровського центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю «Милосердя» здобувають необхідну освіту під керівництвом п'яти вихователів, які працюють у закладі вахтовим методом.

Працевлаштування

Більшість ВПО працевлаштовані.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено із 8-ма особами.

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП було отримано інформацію про низку проблем, зокрема: відсутність належного інформування про доступні соціальні послуги та відсутність відомостей про наявні укриття.

Правопросвітницькі заходи проведено для 8 осіб.

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та можливості звернення до Уповноваженого.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

- здійснення повторної оцінки потреб мешканців МТП у соціальних послугах та, у разі потреби, забезпечити їх надання, зокрема дітям, які мають статус «дитини, постраждалої внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів»;
- забезпечити надання послуг, зокрема дітям, які мають статус «дитини, постраждалої внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів»;

3. облаштування МТП сушильною машиною;
4. розміщення інформаційних стендів з інформацією про доступні для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) послуг, контакти гарячих ліній для повідомлення про порушення прав людини та отримання безоплатної правової допомоги;
5. спільно із громадськими та міжнародними організаціями забезпечити ремонт або заміну несправних тренажерів;
6. провести ремонт каналізаційної системи;
7. вжити невідкладних заходів для усунення небезпеки травмування мешканців: облаштувати сходи протиковзким покриттям або спеціальними накладками;
8. вжиття заходів щодо облаштування укриття або забезпечення безпечного та оперативного доступу до наявного захисного спорудження;
9. систематично проведення заходів для ВПО, які проживають на території громади, про доступні послуги та ресурси, такі як освіта, охорона здоров'я, соціальна допомога, правова підтримка тощо.

**Представник Уповноваженого
Верховної ради України з прав
людини в Закарпатській області**



Андрій КРЮЧКОВ

**Фахівець із зв'язків з громадськістю
при Представнику Уповноваженого
Верховної Ради України з прав
людини в Закарпатській області**



Мар'яна ХИМИНЕЦЬ